

درس چهارم: کدام تصویر از جهان؟

۱. کدام فیلسوف معتقد بود که ماده اولیه جهان را، اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر تشکیل می دهند؟
دموکریتوس
۲. ابن سینا در کدام کتاب خود از «شانس» و «اتفاق» سخن گفته است؟ الهیات شفا
۳. انکار کدام اصل، بی اعتباری علوم و بی اعتنایی به آنها را در پی خواهد داشت؟ سنخیت
۴. قبول و پذیرش غایتمندی جهان؛ با قبول چه موضوعی امکان پذیر می باشد؟ قبول علت نخستین و علل
العلل
۵. غایتمندی و هدفمندی جهان به چه معناست؟ بدین معناست که مجموعه حوادثی که در جهان رخ می دهد، برای رسیدن به هدف و غایتی معین و از پیش تعیین شده است.
۶. چه عاملی سبب می شود که برخی از مردم بر این باور باشند که میان علت و معلول رابطه ضروری وجود ندارد؟ زمانی که از تمام اجزای یک علت آگاه نباشند.
۷. اثبات یا نفی اتفاق در کدام یک از معانی نیازمند تعمق و دقت بیشتری می باشد؟ معنای سوم اتفاق
۸. پیامد و نتایج انکار اصل سنخیت را بنویسید. نمی توان دلیلی برای نظم به دست آورد - عدم تبیین نظم موجود در طبیعت - بی اعتباری همه علوم و بی اعتنایی به آنها و پذیرش هرج و مرج در جهان - و اینکه نمی توان دانشمندان را به کشف علل پدیده ها دعوت یا تشویق کرد.
۹. معانی مختلفی که از اتفاق وجود دارد را ذکر کنید. معنای اول: میان پدیده ها و علل آنها رابطه ضروری وجود ندارد. معنای دوم: سنخیتی میان اشیا و آثار آنها وجود ندارد. معنای سوم: نبود غایت و هدف در حرکات و نظم جهان. معنای چهارم: رخ دادن حوادث پیش بینی نشده.
۱۰. کدام دسته از فلاسفه اتفاق به معنای نفی غایتمندی را قبول ندارند؟ آن دسته از فلاسفه که برای جهان علت نخستین و آفریننده را اثبات می کنند. معتقدند که این نوع اتفاق امکان پذیر نیست و همه حوادث جهان از ابتدا تا کنون در جهت یک هدف و غایت از پیش تعیین شده قرار دارند. یعنی این جهان به سوی کمال خود در حرکت است و مرحله به مرحله کامل تر می شود.
۱۱. نتایجی که به دنبال پذیرش اتفاق در معنای سوم یعنی «نفی غایتمندی جهان» شکل می گیرد را بنویسید. پذیرفتن این معنای اتفاق، نفی علت نخستین جهان و آفریننده است. زیرا غایتمندی جهان به این معناست که همه حوادث با هدف مشخص و از پیش تعیین شده رخ می دهد و قبول این غایتمندی فقط با پذیرش علت نخستین امکان پذیر است. پس اگر کسی نظم و غایتمندی جهان را نپذیرد، خدا را نپذیرفته است

۱۲. معنای چهارم اتفاق چیست و با کدام یک از لوازم علیت مخالف می باشد؟ رخ دادن حادثه پیش بینی نشده است. این معنا با هیچ یک از اصول و لوازم علیت مخالف نیست. بلکه مربوط به علم ناقص و محدود ما نسبت به حوادث پیرامونی است.

درس پنجم: خدا در فلسفه - قسمت اول

۲۶- علت ارتباط موضوع: خدا در فلسفه، به فلسفه دین چیست؟ زیرا که به مهم ترین موضوع همه ادیان، یعنی خدا می پردازد.

۲۷- علت ارتباط موضوع: خدا در فلسفه، به وجود شناسی چیست؟ زیرا یک بحث مهم در وجود شناسی، شناخت علت العلل و علت نخستین و مبدأ هستی و وجود، یعنی واجب الوجود بالذات است.

۲۸- افلاطون شناس مشهور اروپایی در توصیف افلاطون از خداوند، نتیجه چند خدایی را چه چیزی می دانست؟ در چند خدایی خلقت آگاهانه معنا ندارد و چند خدایی شکل دیگری از همان کفرو بی خدایی است که افلاطون از آن یاد کرده است.

۲۸- مقصود افلاطون از این که از خداوند به مثال خیر یاد می کرد چه بود؟ همه چیز در پرتوی آن دارای حقیقت می شوند، و همان طور که روشنایی شبیه خورشید است، اما خود خورشید نیست، حقایق نیز شبیه به مثال خیر هستند نه خود آن.

۲۹- مقصود ارسطو از حقیقتی که خوب ترین و بهترین و برتر از همه است، چه می باشد؟ واقعیت الهی

۳۰- برهان مشهور ارسطو بر اثبات وجود خداوند چه نام دارد؟ برهان حرکت

۳۱- دیدگاه هیوم درباره دلایل دکارت و سایر فیلسوفان در اثبات وجود خدا چه بود؟ از نظر وی دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردود هستند. زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد.

۳۲- مهم ترین برهان فیلسوفان مسلمان بر اثبات وجود خدا از دیدگاه هیوم چه بود و چه ایرادی دارد؟

برهان نظم که از تجربه گرفته شده است، اما توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد، فقط وجود یک ناظم و مدبر را اثبات می کند نه ناظمی که واجب الوجودی که نیاز به علت ندارد.

۳۳- کانت فیلسوف قرن هجدهم ضرورت وجود خدا را از چه طریقی اثبات نمود؟ از طریق اخلاق

و وظایف اخلاقی

۳۴- کانت قبول خداوند را پشتوانه چه چیزی می داند؟ پشتوانه رعایت اصول اخلاقی